

కఠినబండ్ల - కరగని గుండె

మత్తరాంబు సుబ్బారావు

“శ్రీ విక్రమదేవ మహారాజుగారు సవరించిన భారంగ మృగయా వినోదాన్ని వెళ్ళాడు. పొయం సంధ్యవేళ గాంధీనగర్లో ఆర్మ్యం విడిచేందుకు వెళ్ళే అక్కడ కెరటాంతు కొట్టుకు వచ్చిన ఒక

కనక మందవం కచ్చిందింది. ఆత్మకగా నావ్వి స్వయంగా చిప్పిచూడారు. అందులో ఓ అందాం పాప కేరింకలుకొడుతు ఆడుకొంటుంది. ఆపావను ఓ సర్పరాజు అన నడగ నీడలో కాపాడుతున్నాడు. మందనంలో ఒక రజితపాత్రలో పొయ విండుగా

వృన్నాయి.”
 ఈ వాక్యాలు జదివికే నవ్వుకమ్మంది. పుక్కిటి పురాణం. ఇందులో నిజం లేదనిపిస్తుంది ఒక నాగరాజు మందనంలో పున్న పావను కాటునీడు కుండా కాపాడజమేమిటి? - రజిత పాత్రలో పాతి

కొటికి వారిపోతుంటే వుండదుమీటి ఇదివిజం కాదు, కాబోదు, కేవలం కల్పన అని అనుకున్న నాకు ఈనాటి ఈ సంఘటన అది విజం. సంభవం అందులో కల్పనకంటే వాస్తవికతే ఎక్కువవుంది అనిపించింది.

బడు రోజులపాటు జోడన వరం, హోదన గాలి, ఉరుములు మెరుపులు ప్రకృతి వికృతంగా వచ్చి విరిచింది. సుఖ్య తిరిగింది. రెక్కాడితేగాని దొక్కాడని కూలింది, యజమాని దయతలిస్తేగాని మేర దొరకని పగులు. కడుపులో కాళ్ళువుంటు కొని కలిగినవాళ్ళ వంకల్లోను పూరివెలువల పాడు వర్షపత్రంలోనూ, అరుగులమీద తమవర్షాలే కప్పు కువి ప్రకృతికూడా తమవై దొర్లవ్వం సాగించి నందుకు విక్కాడచ్చి నోరు పెగల్పలేక వలుకుతూ వున్న సమయము.

ఏ నిర్లకార్య పెళ్ళిడుకొచ్చి, ఉదికి, ఊరి, పొంగి, పొందో: ఏవెడలంక ఉద్దేశానికి తట్టకోలేక నదాలు వట్టుతప్పగా విడుచుకు పడిందో:

ఏ చెరువు బడువుమొయ్యలేక కరలు కరిగించి వచ్చి యుగించిందో ఊరంతా పీడు, వీడులు ఉప్పెనలో మునిగియి, మట్టికొంపలు కరిగి కన్నీరైనాయి.పూరిగుడినెల విడుచుకు పడ్డాయి చెట్ల క్రింద, నలిగి రోదించాయి. అందులో జోగుతున్న పసికందులు. ఈ రోకంలో తమ కావం, త్వరగా పూరైనందుకు. బోసినవ్యవెదవులపైననవ్యవలరాగే విచ్చాకొని కాళ్ళకంకా విడ్రపోతున్నాడు.

మిట్టలమీది మట్టి కొంపల్లో మోకాం రోతున, పిరుదాగా, మంచంమీద విచ్చావి వెచ్చవి విగి కొగిల్లో విక్కుతువి గుంకకానుకొవి చిల్లివర్ష ఆకాళంవంక కళ్ళుమానుకొవి చూస్తూ విచ్చాండి పోయిన వవదంపతులు వీటి వరవడికి మంచం కడంగా ఆనంద సరోవరంలో పూరివెచ్చుపై పికాదు చేస్తున్నాడు.

ప్రకృతి వికటాట్టనోసానికి పొడవం తం వాగింది.

బడు రోజులపాటు కుపాను బరువు విలువా తక్కువైన దీనమానవ వర్షం ఉప్పెనలో పూచ్యుకు పోయింది. దిక్కలేని ఎముకల గూళ్ళను కప్పలేక పిగుతో పూరిగుడినెల తం మున్నరైనాయి. విస్పహాయలు, విరాశ్రయలు అయిన పేదరైతులు, కూలిలు. ఈలోకానికి కావం ఇచ్చి తనవల్ల చూపుతున్న బాధాకీన్యాన్ని గర్హిస్తూ, కన్నీరైనా కార్పకుండా కదలిపోయాడు.

అదీపూరే ఒకప్పుడు, నేడదివలకాదు, వర్ష మాలిన దనవంతులు మానవకోకానికి అనమాన తకు స్పార్శక విహ్వలైన దీనులు, కంపి జీవించే ఈ కర్మభూమిలో అదీ ఒకపూరే. కాదుమేమూలు క్రమ్ముకురాగానే కార్లలోపోయిన ఏ నలుగురోతప్ప మృత్యువు అందరికీ ముద్దు పెట్టుకుంది.

బండకోటి మాత్రం ఊరివివర రోడ్డుప్రక్కన నరాంపాడు దొంకప్రక్కన వడివున్న బండలా విలిచాడు. ఆకర్పం ఆతడు దనవంతుడు కాదు. మృత్యువుగూడ భయపడి పారిపోవవవరం లేదు. అయినా అతడు మిగిలాడు. బహుశా అస్పృత్యువి

కాకి మైల వడదండుకోలేదేమో! లేక నీటిలో వీక చివికి, పోయిన మృత్యుపాకాలు బండకోటి పాపంబానికి భయపడి చేరలేక పోయావేమో - అతడు మిగిలాడు.

ఊరిబయట మామిడితోటలో కంచవారగావున్న కాటిచెట్లెక్కి పొంగినస్తున్న జలానికి తడవకుండా తప్పించుకోవాలని, నేలమీదనుంది మంచంమీదికి ఆక్కడనుంది పైకి పాకి, అదీమునుగు తుంటే మామిడిచెట్టు బట్టుకొని, యింకాపైకి, చివరకు కాటిచెట్టు ఏక్కాడు. మూడోరోజుకు, అన్నీ ముని గినా, దొంకప్రక్కనున్న బండమాత్రం మునుగ లేదు. సాసాచాన్ని, పాసాండుజే ఈలోకం ఏమి చెయ్యలేదు. ఏ ధర్మాలు న్యాయాలు జోలికిరావు కాబోలు.

బండకోటి వంటిమీద ముతక రోవతి క్రమేణా నావి బతుకెక్కి బదురోజులు తండ్రిలేక చిక్కని అతని శరీరం ధరించ గలిగినా ధరించలేక పోతున్నది, దాహం వేసినప్పుడు ఆకలి తీర్చు కొటానికి అడపా తడపా అరడుగులు క్రిందికి దిగి బురదనిరు త్రాగి గడిపాడు.

దిగేందుకు శక్తివుండో లేదోగాని, చెట్టు మొవల్లో కూర్చోటం వల్ల వరుసుకుపోయి, రక్తం కేవురింది. ప్రసారం స్తంబించి, గడ్డకట్టి, నదాలు విగు సు కు పోయి దాద వడుతుంటే దిగ లేదు. వారం రోజులనాడు దుస్వికటిన జట్టుముడి నీటికి తడిసి పూడి చాన వెలసిన మీదది అరి విరబోసుకున్నది.

ప్రపంచాన్ని కాని ఆత్మవి చూచుకోవి ఎదుగవి బండకోటి కళ్ళు మానవులేకాక, ప్రకృతికూడ తనపైన దాష్టికం చేస్తున్నందుకు చికికుడై

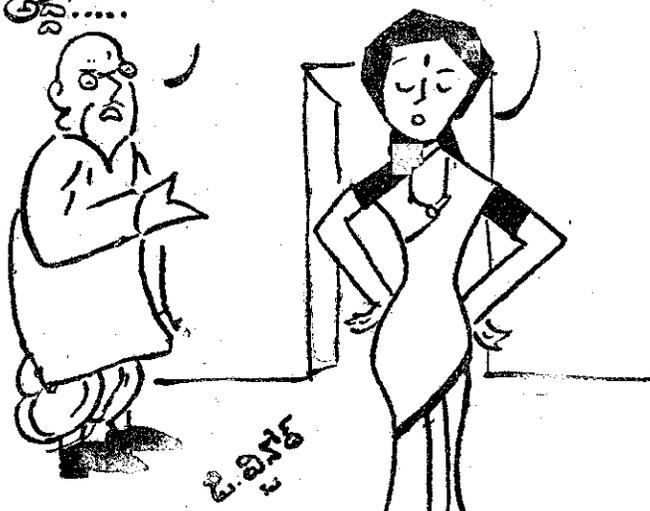
లోవరికి చూస్తున్నట్టు కళ్ళు లోవరికి పిక్కు పోయాయి.

బండకోటి నల్లగా బొడ్డుగ, విగవిగ మెరుస్తు. మేకల మెడలు నరికి నరికి శ్రమకు గట్టి పడ్డ దండలు, కండలతో బండలా వుంటాడు. అందుకే ఆ కసాయి వాడికి మృదుహృదయాలు బండకోటి అని నామకరణం చేశారు: హరిజనుడని ఎవ్వరూ తాకక పోయినా కసాయివాడు అంటారు. యావ డించుకున్నా అందరికీ విందులో వసందైన వదారం వాడునరికిన జీవాలే. వాడు తాకిననే.

జీవితంలో ఎన్ని రోజులో - కనీసం సంవత్స రాలు గడిచాయో తెలియదు. పట్టలేదు. కాని ఏ రోజు ఎన్ని మేకలు, గొర్రెలు, తన కత్తి ముందు మెతగా తలవంది కిన్నీరైనా కార్ప కుండా, అసంతవాయువుల్లో ఆర్తులు అర్పించి, కంగించి కలిగినవారి కంఠాల్లోకి బండ బండలుగా కండల్ని ఆర్పించాయో తెలుసు. జ్ఞానకం వుంటుంది. అదీ అట్టికాలంకాదు. మూడురోజులు లేదా నాలుగు. ఒక్క ప్రాణం తీస్తే తనకు దక్కేది అర్థ భూసాయి - రోజుకు ఏదెవిమిది జీవాయి. వచ్చే మూడు నాలుగు రూపాయల్లో గంజికో రూపాయి, కాపుసారా కోరెండు. మిగి లింది పోలివెట్ల కప్పగిల్లో వెచ్చగ కమ్ముగా కరిగి నందుకు.

బండకోటి హృదయం లేవీచాడు, చాడివి ఏ మతం ఏ శాస్త్రం, ధర్మం ఆకరించుకో లేదు. వాడికి ఏమీ తెలియవు. పట్టలేదు. ఎట్టంచుకో టానికి ప్రయత్నమూ చెయ్యలేదు. వాడే కాదు. అటువంటి జీవితం జీవించేవా డెవరికి వాటిలో పనిలేదు. వాడు నరికిన తలంను కాల్చుకు కమ్ముగ

వకీడు సలతేతుంది - మోకెన్నుడిస్తావమ్మక్క
అమ్మే.....
మోకెకనంబి మొదలు స్వంత
మోకెకనంబి...!

తివగరిగిన మనమృత వాడు చేసే పని తెయ్యి లేదు, అంతేగాదు వాడి పనిని ఎవ్వరూ గౌరవించనూ లేదు, అందుకే వాడు పాపంబుడు. బండకోటి, తనదైన దేదీలేదు. కవినం పోలిగూడా తనదిగాదు. అది అనలు ఎవ్వరినీ కాదు - అందరినీ, అయినా 'మానా మన్నే నా రాజు' అంటుంది. గనుక బండకోటి బండతనానికి కంఠం కరుకు దనాన్ని చని చూడకుండా వుండలే నంటుంది గనుక అందరికంటే బండకోటికి అది ఎక్కువ చెందుతుంది

దాని గుడిసె, రొంకబండకు వెనకాల, తుమ్మ పొడకు కొంచెం ఎడమ ప్రక్కన కొలువమీద వుంది. కాంబకి అవకం రోడు - మామిడి చెట్టు కొమ్మల చాటుగా వుంది. బండకోటికి కప్పింద లేవంత వరకు - కప్పింపన పోలిపిల్లను చూడాలని కూడా వాడికి అనిపించలేదు ఇంకకాలము. బండ్ రోజులు.

మట్టుడు విడిపోయి, సూర్యుడు నులివెచ్చని భారణ జాడుకొంటూ ఘోషుడు చూస్తున్న భార్య కోపం, దుండునుంటి. తిరిగి వస్తున్న నై నికునిలా వచ్చాడు. చలికి వదిగి, వదిగి ఆకలికి, కరిగి కరిగి : వజీకే కండచు, నీరెండకు నిద్రలేచాయి. కావి పూరు నిద్రలేవలేదు. లేవని నిద్రపోయింది. ఇక లేవదు.

హృదయంలేని బండకోటికి, నా అన్న వాళ్ళె వ్యూహాలేని బండకోటికి, ఒకసారి పోలి గుర్తు కొచ్చింది. మామిడి గుబురను తొలిగింది చూచాడు.

గుడిసె కప్పిందంటుంది. ఉన్న ఒక్క ఆలో ఉన్న వతో కొట్టుకు పోయింది.

దిగుడుకో రాలిన ఒకే ఒక కప్పిటి బొట్టు కరిగి కలికమైన వాడి గుండెమీదపడి పగిలి తనా తునకలై తుంపరగా మారి గాలిలో కలిసి పోయింది.

“పోలే” అని ఒక్కసారి కేకబెట్టాడు.

పోలి వరకలేదు. అమాంతం పట్టుమీదనుంచిటి లోకి దూకాడు. ఆకలికి చేపవచ్చిన కేకరం ఒక్కసారి అడుక్కుపోయింది. ఉక్కిరికిక్కిరైంది. నర నరల్లో పోలి పోలి : అని మళ్ళీ అరిచాడు. పైకి లేచాడు అల్లంక దూరం ఒకదాన్నొకటి పైన వెనుకన్న దంపకుం కవాల తెలుతున్నాయి. ఈడు కుంటూ వెళ్ళిమాగాడు. ఎవరో కాదు తోటి కసాయి మస్తాను. వాడిధార్య షేకనీటి. వదల్లేక వదల్లేక తెంతుకుని ముందుకు ఈవాడు. రోడ్డునమీసించేవరికి అనేక కవాల తెలుతున్నాయి. గుండెలు ముడి పోయాయి. ర కం కారి పోయింది. కావి ఎవర్ని నిందించాలి. ఈ సెనాకృత్యానికి బాధ్యులైన వారెవరైనా కవినీ అమాంతం విరు చుకు తినేవాడు. కావి ఎవరో తెలియదు. చింత చెట్టు మానుకానుకొని ఊచివంకచూచాడు. చివరగ రెండు భవంతులు వికృలంగావున్నాయి. అవిరెండు రెండంతస్తుల భవంతులు, ఒకటిచూసామి రాజువ రావుగారిది. రెండవది పోవుకారు ముఖ్యుయి. ఎటు చూచినా చురో ఇల్లేకీ మిగలలేదు. ప్రవాహంలో గుడిసెలు, గుడిసెలు కొట్టుకొని పోయాయి. మట్టి

మిదెలు పిటిలో కరిగి జరచయినాయి. ది... రాజువరావు ముఖ్యుయివాళ్ళ రెండు కలుండాయి.

దేవుడుండి ఎనుటబడితే, ఈమాకుక్క... కరిగినట్లే చెప్పేవాడు. కావి వున్నాడోలేదో తెలుసు. ఉన్నా, పీరు ఊరంతా అవసాించింది చావ పూరంతా కలిసింది. ఉన్నెన. ప్రాంతం అంతట్టి కల్లోలంకం చేసింది ఇందులో వచుతే వుంది. జన్మలో నమానకరంది. మరణంకో నమానకవుంది. కావి ఈమధ్య అంతా అనమాన చే దీనికి కారణం ఎవరు : మనమే : మావన్నంకే పేరవాళ్ళ పొట్టులకొట్టి రాజువయ్య. ముఖ్యు మేడంకట్టి వాళ్ళ ప్రాణాలను వాళ్ళు క్షతం చేశా కొన్నాడు. నిరాశ్రయలు, నిస్సహాయులు అంత బీదవర్ణం తుడిచిపెట్టుకొని పోయింది.

ఈలోకం మీదనే నిర కి వున్నది బండకోటికి బండకోటి హృదయం ద్రవించింది. కప్పిరై ప్రవాహంలో కలిసిపోయింది. పోలి ఏమైందో : ఎవరుంది : పోయిఉంటుంది. ఇక కప్పిందడు. దుఃఖం పొంగివచ్చింది.

రోడ్డువారగ పీనుగులు. తప్పకొని ఈడుకుంట బండకోటికి చేరాడు. పోలి పిల్లగుడిసె ముట్టుతే కలిపిందలేదు. కవినం తనుపోయి ఈ బండకైకి చేర్చిఉంటే జీవించి ఉండేదనిపిస్తుంది. బండ ఒక పెద్దకొండలా మలిఉంటే కవినం చానలో తడుస్తూ నన్నా ఊరి ప్రజల్లోకి మిగిలేది. బండకోటికింక మీద ఆగ్రహంవచ్చింది ఆ ప్రయత్నం అటూకాదాది బండను ఏమీ చెయ్యలేదు ఆ విషయం ఆకలికి తెలుసు, అయినా ఆగ్రహం ఆరాచేసింది.

మండుతున్న దృష్టి అటు మరల్చాడు.

అక్కర్యం. ఒక ఊయలకొట్టి బండకో చారగా చిన్నరాయిని పట్టుకుని పూగుతూ వరదలో కడులుతూ వుంది. పన్నుగా పసిపావ రోదన చివి పిస్తూంది. ఒక పూవున నరాకన్నీ కూడదీసుకొని ముముక పోయాడు. ఎదురుగా పీళ్ళు సున్న రిడుతుంది వజం కళ్ళమానుకుని ఆలోచించాడు. ఇక్కడ ముందేముందో జ్ఞానకం చేసుకోవటానికి ప్రయత్నించాడు. “అవును అక్కడో పెద్ద గుంట వుండాలి. రాజువయ్య తనపొలానికి గట్టు చేయించి అక్కడ తవ్వించి మారు బండ మట్టి తోడ తున్నాడు. మారు అడుగుల పైకి ఈది వెనక్కు. తిరిగితే అవతలి గట్టుకు చేరవచ్చు. అటునుంటి బండమీదుగా వస్తే, ఊయం చిక్కనుంది. పది గజాలు పైకి ఈది, తిరిగి చూచాడు.

బండమీద రెండు వాగులు భయంకరంగా జనలు కొడుతూ వడదవిప్పి నిచ్చున్నాయి.

ఎలా :

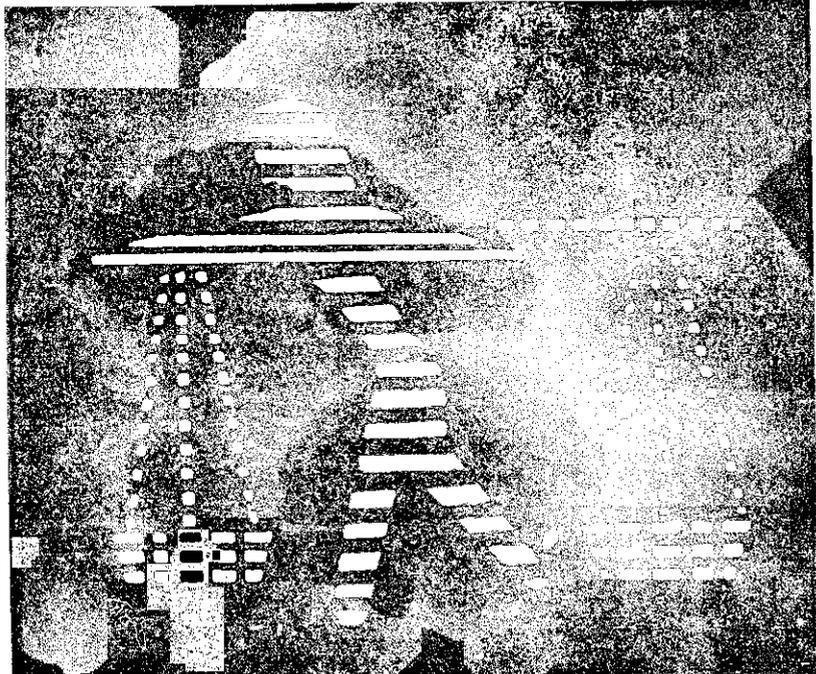
అటువెళ్ళినా వాటినుంటి ఎలా తప్పించి

కోవటం :

అయితే, ఆ కిక్కును మృత్యువు ముందు వదిలి తాను ప్రాణం కాపాడు కోవాలా : కిక్కు కంటే నిస్సహాయునితో వున్న జీవాలను తాను నరకీనపుడు : ఈ కారణం ఎందుకు కలుగలేదు

ఈ ఉద్దేగం ఎందుకు పట్టలేదు : ఇద చిక్క ప్రక్క : దీనికి సమాధానం. మనిషికి ఈ స్వప్నో

సంకతు

చిత్రకారుడు : తిరువీడుం కృష్ణమూర్తి, హైద్రాబాద్.

